

“Ik ben de afgelopen jaren regelmatig naar de zee gegaan,” vertelt Jeannette. Ik ontmoet haar op het strand van Callantsoog, waar ze dichtbij woont. “Om erlangs te wandelen, om te proberen de wind door mijn onrustige hoofd te laten waaien. Een stukje genezing zoeken, zo noem ik het als ik de natuur opzoek. Ik adem dan heel bewust frisse lucht in en luister aandachtig naar de krijgende meeuwen. Al interesseert dat leven in de lucht me aan de ene kant niets, ergens biedt het toch een beetje houvast. Ik zie het als een teken dat de dood in ieder geval niet overal is. Want dat voelde na Jelle's dood wel zo...”

We zoeken een plekje in de duinen met uitzicht op de zee, en nestelen ons in het helmgras. Jeannette vertelt: “De vrijdagavond voor Jelle's dood had Frank hem en Kasper naar bed gebracht. Ik was boodschappen gaan doen, de supermarkt was tot laat open. Er was helemaal niets mis met Jelle. Hij was zoals altijd rustig en lief. Jelle had een zachtaardig karakter. Frank jaagde een paar zogenaamde krokodillen onder zijn bed weg en daarna ging Jelle slapen. De volgende ochtend werd Kasper als eerste wakker, rond half zeven. Ik ging vast met hem naar beneden. Een uurtje later besloot ik samen met hem Jelle wakker te maken. Dat deden we vaak zo: Kasper kroop naar Jelle's bed en Jelle kwam dan onverwachts omhoog en riep 'Boe'. Maar deze keer gebeurde er niets toen Kasper naar zijn bed kroop. Het bleef stil en ik wist meteen dat het ongelooflijk fout was. Ik liep naar Jelle's bedje en zag dat hij vlekken in zijn gezicht had. Later hoorde ik van de arts dat dat bloedophopingen waren, omdat hij al een tijdje dood in dezelfde houding lag. Op zijn buik, met zijn gezichtje naar de muur. Keurig onder zijn dekbed, met zijn knuffels naast zich. Het begon net licht te worden, maar bij mij ging het licht uit. Ik ben keihard gaan schreeuwen. Je schreeuwt als een gewond dier als zoiets ergs gebeurd, heb ik iemand wel eens horen zeggen. Zo was het ook. Ik gilte hysterisch dat Frank moest komen. Het rare was dat ik tegelijkertijd meteen besefte dat we Kasper nog hadden. 'Ik heb Kasper nog, ik mag niet gek worden. Ik heb Kasper nog, ik mag niet gek worden,' die zin galmde door mijn hoofd. Toen kwam Frank eraan gerend. Hij tilde Jelle op, maar zijn lichaam was al koud en levenloos. Toch hebben we razendsnel 112 gebeld. Binnen tien minuten waren de huisarts en een ambulance er. Maar elke seconde van die minuten was afgrijselijk.”

“De huisarts stormde naar boven, maar hij zag meteen dat hij niks meer kon doen. Zo ging het ook bij de ambulancebroeders. Zij hebben Jelle weer teruggelegd in zijn bedje. Vanaf dat moment zijn Frank en ik in een roes van loodzwaar verdriet beland. We hebben onze familie gebeld en zij hebben voor het grootste deel de begrafenis geregeld. Ik kon niks meer. Pillen van de dokter hielpen om me een paar uurtjes per nacht te laten

slapen. Tenminste: ik sluimerde een beetje, maar mijn geest kwam niet tot rust. Mijn hoofd maalde aan een stuk door. Waar was Jelle in 's hemelsnaam aan doodgegaan? We hadden Kasper ook nog, dus dat wilde ik heel graag weten. Straks gebeurde er met hem ook zoiets. Uiteindelijk is de kinderarts diezelfde zaterdag nog gekomen. Jelle had een beetje schuim om zijn mond, wat op longproblemen kon wijzen. Maar hij bleek niets aan zijn longen te hebben. Al zijn orgaantjes werden onderzocht, maar de arts kon niets vinden. Geen bacterie, geen virus. De conclusie van het onderzoek was dat Jelle kerngezond was geweest. Wiegendood was het ook niet, dat komt alleen voor bij baby's. Het kwam erop neer dat wij een gezond kind moesten begraven. De onmacht die je dan voelt... Alsof je door het leven zelf onderuit gehaald bent.”

“Ons verdriet was immens. Ik voelde me nergens meer veilig. Zelfs Jelle's eigen bed was niet veilig genoeg geweest voor hem. Ik had hem voor allerlei gevaren gewaarschuwd. Ik had hem geleerd dat hij moest uitkijken bij het oversteken. Ik had hem geleerd dat hij niet te dicht aan de waterkant mocht komen. En nu was hij in zijn eigen bedje doodgegaan. Aan de ene kant wilde ik zo snel mogelijk verhuizen. Weg van deze afschuwelijke plek, waar ik zo'n dierbaar bezit had verloren. Aan de andere kant was ons huis juist Jelle's huis. Hij is er geboren, en daarom wilde ik er weer blijven. Dat hebben we uiteindelijk ook gedaan. Maar zo werd ik verscheurd door dubbele gevoelens. Aan de ene kant probeerde ik het leven voor Kasper vrijwel meteen zo normaal mogelijk te laten doorgaan. Ik

In zee met

vond al heel snel dat hij hoe dan ook recht had op een leuk leven. Ons verdriet mocht niet op zijn schouderjes gaan rusten. Zo ben ik een paar weken na Jelle's dood al met hem naar puppyzwemmen gegaan, zwemmen voor heel kleine kinderen. Het groepje waar Jelle in had gezeten, was ook aan het zwemmen en ik huilde tranen met tuiten. Maar ik bleef wel, omdat ik vond dat Kasper daar recht op had. Tegelijkertijd was mijn angst dat hem ook iets zou gebeuren heel groot. Als ik een kastdeur opendeed, was ik al bang dat de dood erachter stond. Ik had ook heel banale en gekke gedachtes; of ik Jelle's kamer misschien niet genoeg had gelucht of dat zijn matras misschien niet goed was geweest, waardoor hij was doodgegaan. Ik twijfelde heel erg aan mezelf en aan mijn moederinstinct. Ik vroeg me af wat voor slechte moeder ik was, dat mijn kind zomaar 's nachts kon sterven, zonder dat ik het had gemerkt.”

Jeannette zwijgt even en we besluiten op te staan uit het helmgras. We lopen terug naar het strand en Jeannette gaat verder: “De begrafenis was heel bijzonder. We hebben heel veel

● ● ●

Drie jaar geleden vormde Jeannette (38) met haar man Frank (38) en zoontjes Jelle (3) en Kasper (9 maanden) een heel gelukkig gezin. Tot die bewuste zaterdagochtend, dat Jeannette Jelle dood in zijn bedje vond. Vriendin's Stephanie maakte een strandwandeling met haar...

ballonnen de lucht in gelaten. Jelle hield van ballonnen, ze stonden bij hem voor feest. En wij vonden het een feest dat hij bij ons was geweest. Verder hebben we Jelle's grafje helemaal naar zijn smaak gemaakt: er staan allerlei tuinkabouters, omdat hij gek was op het *Sprookjesbos* in Enkhuizen. In het begin gingen we er elke dag naartoe. Nu gaan we in ieder geval een keer per week. Kasper vertellen we dat we naar Jelle's tuintje gaan en dat Jelle vanaf een wolk naar beneden kijkt wat wij voor hem neerzetten.

Ik geloof dat Jelle in een andere dimensie voortleeft. Dat is ook wat me op de been houdt: de gedachte dat ik hem terugzie als ik zelf sterf. Ik heb een paar bijzondere dingen meegemaakt waardoor ik dat geloof. Zo hebben we bij Jelle's graf ook een regenboog van hout neergezet. Hij hield namelijk erg van het programma *Jellabies*, waar regenbogen in voorkomen. Het bijzondere is dat toen Frank en ik op zijn eerste sterfdag bij zijn graf stonden, er opeens een regenboog te voorschijn kwam. Terwijl het daar helemaal geen weer voor was, het was een druilerige dag. >>

...Jeannette

En toen Frank en ik met Kasper naar de kermis gingen, waar we vlak voor Jelle's dood nog met hem waren geweest, stonden er ineens twee regenbogen aan de hemel. Alsof Jelle wilde zeggen dat het goed met hem ging. Maar het meest bijzondere teken kregen we vlak voor de geboorte van Jack, onze derde zoon..."

"Frank en ik hebben er heel bewust voor gekozen om nog een kind te krijgen. Toen Jelle nog leefde, was ons gezin voor ons gevoel compleet. Maar na zijn dood kregen we toch weer een heel vurige kinderwens. Onze liefde voor Jelle zou altijd even groot blijven, maar we verlangden toch naar nog een kindje. Het was moeilijk om opnieuw zwanger te raken, want Frank was gesteriliseerd en die operatie moest ongedaan worden gemaakt. Daarna kreeg ik eerst een miskraam, maar uiteindelijk raakte ik anderhalf jaar geleden toch voor de vierde keer zwanger... Vlak voordat ik was uitgerekend, moest ik naar het ziekenhuis omdat de bevalling maar half op gang kwam. Frank en ik wisten niet hoe we het hadden toen de ambulancebroeder ons huis binnenstapte en zich voorstelde. Hij had net zulke blonde krullen

als onze Jelle en zijn gezicht leek ook enorm op dat van hem. Deze man was precies ons kind, alleen dan een jaar of twintig ouder. Hij heette ook nog Jelle...

Vanaf dat moment wisten wij zeker dat alles goed kwam met ons derde kindje. Jelle was bij ons en dat zei voor ons genoeg. Een paar uur later hield ik onze derde gezonde zoon in mijn armen: Jack. We waren dolgelukkig met dit nieuwe leven. Tegelijkertijd was het verdriet dat Jack nooit zijn grote broer Jelle zal leren kennen heel schrijnend. En zo blijft het. Soms voelt het alsof ik twee levens leid: ik heb een leven met Jelle gehad en nu ben ik bezig aan een leven zonder Jelle. Aan alles zit een randje sinds zijn dood. Soms is het lichtgrijs, maar soms is het ook pikzwart."

Zwijgend lopen we nog een tijdje voort langs de zee. "Het prachtige aan de zee vind ik haar oneindigheid," zegt Jeannette nog. "Ik kan niet verder kijken dan de horizon, terwijl zich daarachter ook heel veel bevindt. Zo is het met Jelle ook. Hij is uit mijn gezichtsveld verdwenen, maar in mijn hart leeft hij voort." <<